

NOWA POLSKA

TYGODNIK SPOŁECZNO-EKONOMICZNY

REDAKCJA I ADMINISTRACJA:

Częstochowa, ul. 7-miu Kamienic 29. Telefon 12-09.
Oddział w Warszawie: Krak. Przedmieście 66 Tel. 538-93.

Redakcja czynna w poniedziałki i w czwartki w godz. 15—18.
Administracja czynna codziennie w godz. 15—18.
Rękopisów niezastrzeżonych nie zwraca się.

Górnictwo

wobec nowej ustawy o skróceniu czasu pracy w górnictwie

Kilka już miesięcy ciągnie się sprawa skrócenia czasu pracy w górnictwie. Związki zawodowe rozpoczęły jeszcze w ubiegłym roku walkę o wydanie odpowiedniej ustawy, czego wynikiem była obietnica premiera Składkowskiego, że rząd zajmie się tą sprawą.

Już w styczniu Sejm uchwalił pełnomocnictwa dla rządu i od tego czasu rozpoczęły się w rządzie prace nad przygotowaniem projektu odpowiedniej ustawy. Sprawę ujął w swoje ręce główny inspektor pracy p. inż. Klott, który przeprowadzał rozmowy ze związkami robotników i przedstawicielami przemysłu, by uzgodnić ich stanowiska.

Dalsze prace nad ustawą zostały dokonane w ciszy gabinetów ministerialnych, w zupełnej tajemnicy i wreszcie w dniu 24 b. m. ukazała się uchwała Rady Ministrów, która skraca czas pracy w górnictwie zależnie od warunków i rodzaju pracy górnika.

Uchwała mówi, że robotnicy w kopalniach, zatrudnieni przy robotach szczególnie ciężkich, będą pracowali 42 godziny w tygodniu, w miejscach, gdzie gorąco przekracza 28 C. — już tylko 36 godzin w tygodniu, resztę zatrudnionych będzie obowiązywał 45 godzinny tydzień pracy.

Uchwała podkreśla, że to **skrócenie czasu pracy nie może być podstawą do jednostronnego zmniejszenia stawek zarobkowych.**

Nowa ustawa nie zadowolniła ani robotników, ani przemysłowców.

Robotnicy twierdzą, że ustawa daje im bardzo mało, że przecież we Francji obowiązuje 40 godzinny tydzień pracy, w Belgii 42 godzinny. Skrócenie czasu pracy leży w interesie Państwa, bo każe przemysłowi zatrudnić większą ilość bezrobotnych i zmniejszyć wydatki Państwa na pomoc dla pozbawionych pracy.

Robotnicy zapowiadają dalszą walkę o spełnienie żądań, a przemysł...

Przemysł twierdzi, że stało się źle, że taka ustawa w ogóle się ukazała.

Że kopalnie w Polsce zmniejszą teraz swoje zdolności konkurencyjne, że

Konferencja z udziałem Pana Prezydenta Rzeczypospolitej

Fragment konferencji w sali Rady Miejskiej w Gdyni z udziałem P. Prezydenta Rzeczypospolitej, na której rozpatrywane były sprawy rozbudowy przyszłej reprezentacyjnej dzielnicy polskiego wybrzeża.

Obok P. Prezydenta siedzą w prawo: wicepremier Kwiatkowski i wiceminister Bobkowski, a na lewo: gen. Kasprzycki, min. Beck i ks. biskup morski Okoniewski!

stracą przez to zagranicznych odbiorców, będą musiały zmniejszyć wywóz, co nie pozwoli kopalniom w żadnym razie na zwiększenie stanu zatrudnienia

By odzyskać utraconą przez ustawę zdolność konkurencyjną, przemysł będzie musiał przystąpić do dalszej mechanizacji kopalń, które, zamiast przyjmować nowych robotników i płacić za nich dodatkowe koszty świadczeń rozmaitego rodzaju, będą wołały instalować w kopalniach nowe maszyny.

Przemysł twierdzi dalej, że będzie musiał zamykać te kopalnie, które dają mniejsze dochody, co z kolei rzeczy przyczyni się do dalszych redukcji robotników i zwiększenia bezrobocia.

Przemysł wylicza, że nowa ustawa nie da robotnikom żadnych korzyści, a przemysłowi wyciągnie z kieszeni 13 i pół miliona złotych.

W świetle oświadczeń robotników i przemysłu widzimy, że ustawa może stać się czynnikiem dalszych powikłań i zatargów, że stanie się i ona kością niezgody między światem pracy i kapitałem, który dość wyraźnie grozi, że

będzie dalej redukował robotników, jeśli ustawa wejdzie w życie.

Ustawa we Francji, zmniejszająca czas pracy do 40 godzin w tygodniu, wciągnęła całą Francję w wir ciągłych strajków i zaburzeń i może nawet i ona pomogła Blumowi do utraty stanowiska premiera i obniżki franka.

Wiele kłopotu będą miały nasze władze, by móc ustawę o skróceniu czasu pracy w górnictwie wprowadzić w życie i pogodzić robotników z pracodawcami, a nie dopuścić do takich wystąpień, które naruszyłyby choć w najmniejszym stopniu interesy gospodarcze czy interesy bezpieczeństwa Polski, której nie stać dziś na żadne walki wewnętrzne, w momencie, w którym musimy skupić się, zjednoczyć do jednej walki jedynie, do walki o podniesienie Polski wzwyż.

(R.)

Popierajcie polskich kupców i rzemieślników i ich warsztaty pracy!

O. Z. N. kończy swe prace organizacyjne

Z przemówienia, jakie w dniu 24 bm. wygłosił przez radio przewodniczący Organizacji Miejskiej O.Z.N. preł. Starzyński, dowiadujemy się, że pierwszy okres prac organizacyjnych O.Z.N. dobiega ku końcowi.

Bilansem jego jest utworzenie w 160 miastach Rzeczypospolitej oddziałów Organizacji Miejskiej O.Z.N., oraz podział tej organizacji na 39 okręgów, których siedziby znajdują się we wszystkich ważniejszych miastach. Dotychczasowa liczba okręgów z czasem może ulec zwiększeniu lub zmniejszeniu, zależnie od warunków, jakie w przyszłości zaistnieć mogą. Oddziały Organizacji Miejskiej są równomiernie rozsiadane po całym kraju.

Największa ich ilość jest na Pomorzu, Śląsku, wschodniej Małopolsce,

Wilenszczyźnie i t. d. w zależności od warunków miejscowych. Na czele okręgów i oddziałów stoją prezydja.

Dotychczasowy okres prac Obozu można nazwać okresem ugruntowania idei zjednoczenia narodu, która znalazła jaknajwyższy oddźwięk w całym polskim społeczeństwie, dowodem czego jest zbiorowy napływ członków do Obozu Zjednoczenia Narodowego. Z chwilą ukończenia prac organizacyjnych, t. j. po wakacjach, Obóz Zjednoczenia Narodowego przystąpi do prowadzenia w życie zasad, zawartych w deklaracji ideowo-politycznej z dn. 21 lutego r. b. i do rozwiązywania zagadnień w naszym życiu narodowo-państwowym, jakie zbiegiem czasu nasuwać się mogą.

Lasy pszczyńskie przeszły na własność państwa

W związku z uchwałą sejmową, która znosi fideikomis pszczyński, t. zn. zmienia podstawy prawne dóbr księcia pszczyńskiego w ten sposób, że wolno sprzedawać ziemię należącą do tego majątku, — rząd polski przejmuje część tych dóbr na poczet niezapłaconych podatków, które w chwili obecnej wynoszą **z górą 24 miliony złotych**.

W ten sposób na własność skarbu państwa przechodzą prawie całkowicie słynne lasy pszczyńskie o powierzchni 22 tysięcy ha, oraz obszary rolne, wartości około 5 milionów złotych, które będą rozparcelowane między bezrobotnych i małorolnych Śląska.

Nowa ustawa pozwoli na oddłużenie

dóbr pszczyńskich, na przejście znacznej części majątku dotychczasniemieckiego do rąk polskich, i chociaż w części zmniejszy głód ziemi na Śląsku.

W dyskusji sejmowej nad sprawą podziału uzyskanej ziemi z dóbr pszczyńskich zabrał głos, imieniem Śląska, poseł Ligoń, który stwierdził, że robotnik śląski związany z kawałkiem ziemi będzie najlepszą zaporą przeciw wszelkim przewrotom. „Dajmy robotnikowi śląskiemu przystęp do ziemi, — zakończył posł Ligoń — niech matki śląskie wyjdą z „familioków” choćby na kilka godzin do własnego ogródka „**ździebeczko zieleni i ździebeczko kwiatów dla dzieci śląskich**”.

Chautemps -- przeciw „Frontowi ludowemu”

Premier francuski Chautemps, który objął rządy po Blumie, wygłosił na publicznym zebraniu w departamencie Loir et cher, w okręgu Vendome, mowę, w której podkreślił, że życie Francji musi być oparte na 5 niewzruszonych zasadach, których celem jest: 1) przywrócenie Państwu równowagi budżetowej, 2) zapewnienie skarbowi Państwa niezbędnej płynności, 3) zahamowanie wzrastającej ciągle drożyzny, 4) zaprzestanie walk pomiędzy poszczególnymi warstwami społeczeństwa, 5) utrzymanie porządku publicznego, opartego na poszanowaniu prawa i wolności.

Oświadczenie to stoi w zupełnej sprzeczności z całą działalnością Frontu Ludowego, imieniem którego sprawował rządy Blum, który właśnie zlekceważył te zasady, przez co pograżył

Francję w wir walk społecznych, strajki i spowodował ucieczkę złota z Francji i szalony wzrost drożyzny.

Ciekawym momentem w przemówieniu premiera Chautempsa było poruszenie sprawy działalności różnych partii, które na terenie Francji korzystają z pełnej swobody.

Partie niech pracują, niech prowadzą propagandę swoich haseł i idei, ale, — ponad partiami istnieje naród, którego dobro jest zawsze wyższe nad interesy partyjne.

Działalność Chautempsa idzie całkowicie w kierunku wytłumaczenia partyjnikom, że, owszem, mogą urzeczywistniać swój program, byle ten program i s r o d k i, prowadzące do jego propagowania i urzeczywistnienia mieściły się w ramach przepisów, mających na celu dobro Państwa.

Wojewoda Grażyński o emigracji

Wojewoda śląski, dr. Grażyński wygłosił przemówienie do harcerzy, udających się na zjazd — jamboree — do Holandii. W przemówieniu woj. Grażyńskiego padły znamienne słowa o emigracji, które uważamy za słuszne powtórzyć:

„Jeżeli już emigracja jest potrzebna, niech emigruje inna krew, nie polska, która powinna zostać w kraju”.

Za tym oświadczeniem piszemy się całkowicie. Wołamy nawet głośno: **Polska dla Polaków**.

Niech emigrują od nas różne żydy, niech szukają chleba w świecie, dla nas, dla **Polaków musi w Polsce być dość chleba**.

I wystarczy, gdy przestaniemy karcić najprzeróżniejszych „krajowych cudzoziemców”.

Nazwisko sprawcy zamachu na płk. Adama Koca ujawnione

Agencja PAT komunikuje urzędowo: Zamach bombowy na życie p. płk. Koca dokonany został przez Wojciecha Biegankę, mieszkańca wsi Różopole pow. krotoszyńskiego, człowieka z kryminalną przeszłością. Wojciech Bieganek przyjechał do Warszawy, skąd udał się do Świdrów Małych, gdzie podczas zakopywania bomby pod bramą wjazdową na posesji płk. Koca, wskutek spowodowania eksplozji, został zabity. Siłą wybuchu zmasakrowane ciało Wojciecha Bieganki zostało odrzucone na kilkanaście metrów od miejsca eksplozji.

Razem z Wojciechem Biegankiem w zamachu współdziałał brat jego Jan Bieganek, który nazajutrz po zamachu został przez sędziego śledczego zaareztowany. Przy sprawcy zamachu znaleziono książeczkę wojskową, wydaną na imię Wojciecha Bieganki. Tożsamość osoby została sprawdzona i ustalona.

Śledztwo weszło w fazę szczególnych i wszechstronnych badań materiału dowodowego i wymaga szeregu czynności dla ustalenia wszystkich okoliczności, poprzedzających wykonanie zamachu.

Marszałek Blücher nie znalazł się

Marszałek sowiecki Blücher, głównodowodzący armią na dalekim wschodzie, zginął w drodze powrotnej z Moskwy na Wschód.

Już dwa tygodnie niema o nim żadnej wiadomości.

Władze sowieckie nie ujawniają żadnej **g o r l i w o ś c i** w celu odzyskania zguby.

Zdaniem znających stosunki w Sowietach marsz. Blücher już się nie odnajdzie.

Chyba w innym raj, do którego wypawiono go prawdopodobnie z czerwonego raj, Sowietów, w którym zbrodnia i krwawy terror świeci coraz większe tryumfy ku zdumieniu i oburzeniu nawet tej Europy, która jeszcze niedawno szukała okazji współzycia z krwawym carem, Stalinem.

Kto nie jest urodzonym pesymistą,
Kto wierzy w wielki rozwój gospodar-
czy Polski,
Kto chce poprawy swego bytu,
Kto umie żyć współcześnie,

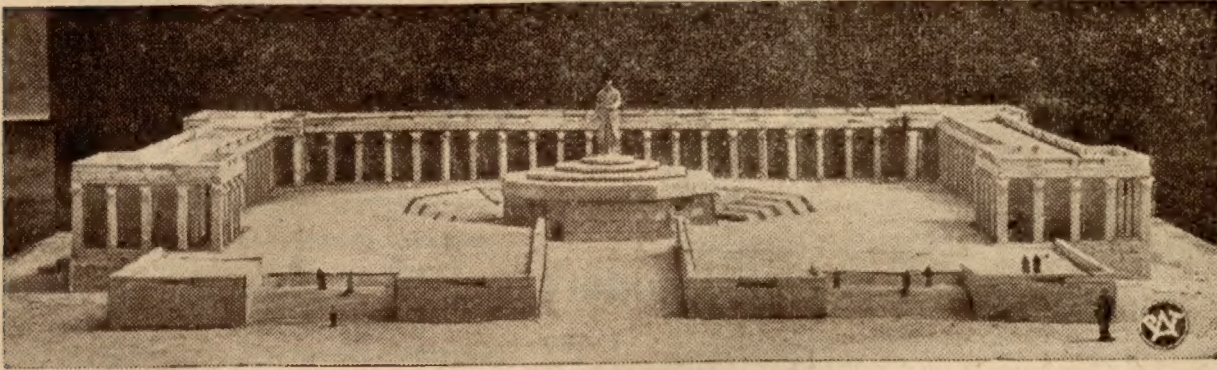
Ten czyta stale tygodnik

„NOWA POLSKA”

Cena
egzemplarza
10 gr.

Pomnik Marszałka Piłsudskiego w Warszawie

Zdjęcie przedstawia wyróżniony na konkursie projekt pomnika Marszałka J. Piłsudskiego, który ma stanąć w Warszawie

Na kogo urządzi się zamachy zbrodnicze

Cat — Mackiewicz w „Słowie” wileńskim w związku z nieudany zamachem na płk. Koca pisze następujące bardzo charakterystyczne słowa, wskazujące niedwuznacznie, kto i na kogo w ostatnich czasach urządzi zbrodnicze zamachy:

Oto „gina naprawo” ci politycy obozu majowego: Tadeusz Hołówko, niegdyś socjalista, niegdyś wróg wielu tych rzeczy, które wyznawał, Tadeusz Hołówko, który ewoluował na prawo tak dalece, jak to wskazuje chociażby sprawozdanie z debaty konstytucyjnej u płk. Sławka — został zabity. Bronisław Pieracki niewątpliwie najbardziej prawicowy i nacjonalistyczny z grupy pułkowników — został zabity. Na płk. Koca, człowieka o niewątpliwie prawicowych i nacjonalistycznych zapatrywaniach w wielu kwestiach dokonany został zamach. — Oczywiście zbieg okoliczności wypadku! Ale jeden z takich wypadków, których nie sposób zamilczeć.

Zakaz wywozu zboża

Rząd polski wydał zarządzenie utrzymujące zakaz wywozu zboża do 31 lipca 1938 r.

Oddać zboże nakazał rząd niemiecki

Wielkie poruszenie wywołał rozkaz rządu niemieckiego, który nakazał wszystkim rolnikom, by oddali do dyspozycji ministra wyżywienia Rzeszy Niemieckiej cały tegoroczny sprzęt zboża. Wolno zostawić każdemu gospodarzowi jedynie tyle, ile gospodarstwo potrzebuje koniecznie na własne potrzeby.

Surowo zabroniono karmienia zbożem bydła i na ten cel żadnego zboża zostawiać w gospodarstwach nie wolno. Rząd zapewni natomiast rolników, że zapewni im na cały rok odpowiednią ilość paszy dla bydła.

Jeśli weźmiemy pod uwagę zbiórki żelastwa, włosów ludzkich po strzyżeniu, a nawet zakaz używania złota do plombowania zębów, nie wydaje nam się życie w sąsiedniej Hitlerli zbyt rozkoszne.

Stanowi ono przedsmak wojennego okresu głodowania, zwanego popularnie przyciąganiem pasa.

Awantury w Jugosławii

Jugosławia to twór wielkiej wojny Stanowią ją trzy narody: Serbowie, Chorwaci i Słowenci. Serbowie należą do wyznania prawosławnego, Chorwaci i Słowenci są gorliwymi katolikami.

Podstawą życia państwowego Jugosławii jest autonomia, z której korzyść stają Chorwaci i Słowenci w ramach interesów całego Państwa, na które mają jednak największy wpływ Serbowie.

W ostatnich dniach Jugosławia stała się terenem zaciętych walk wewnętrznych. Chorwaci i Słowenci domagali się zawarcia konkordatu z Watykanem, chcąc zapewnić całej swej młodzieży wychowanie katolickie.

Serbowie uważają to za atak na państwo.

Mimo, że konkordat z Watykanem został już dawno zawarty, obecnie dopiero wniesiono na porządek sejmu jugosłowiańskiego sprawę zatwierdzenia czyli ratyfikacji tego konkordatu.

W tym momencie wystąpił do działania kler prawosławny. Zagroził klątwą wszystkim posłom,

k którzy ośmielią się głosować za ratyfikacją konkordatu. W dniu głosowania w sejmie na ulicach stolicy, w Belgradzie ukazała się olbrzymia procesja — manifestacja — przeciw konkordatowi.

Procesję prowadzili duchowni prawosławni z patriarchą Barnabą, głową Kościoła prawosławnego w Jugosławii, na czele.

Do rozproszenia manifestantów przystąpiła policja. Ofiarą jej działalności padło wiele osób, między innymi i patriarcha Barnaba, który zmarł w rezultacie doznanych obrażeń, a może i nadmiernego wzruszenia.

To poruszyło całą Serbię.

Kościół prawosławny nie dopuszcza do trumny patriarchy Barnaby żadnego z ministrów, nie zgodził się również na pogrzeb na koszt Państwa.

Pogrzeb stał się wielką manifestacją przeciwrządową. Mimo to rząd zwyciężył. Układ z Watykanem został przez sejm ratyfikowany.

Nad Jugosławią zbierają się chmury, grożące rozpętniem wojny domowej.

Białe żydy... szabesgoje...

Niemcy wynaleźli nowy gatunek żydów, tak zwanych białych żydów. Nazywają obejmuje się wszystkich Niemców, którzy utrzymują jakiegokolwiek stosunki z żydami.

Tych białych żydów traktuje się tak samo, jak żydów prawdziwych.

Wyrzuca się ich z posad, zrywa się z nimi stosunki, odbiera się im koncesje i uważa za żywioł niepożądany dla Państwa.

Białe żydy w strachu.

Wielu z nich już nie może nawet patrzeć na żydów prawdziwych.

Białe żydy boją się przyszłości.

* * *

I u nas moc białych żydów. Nazywa się ich filosemitami, lub prościej szabesgojami, czy nawet żydowskimi wojtkami. Przpełniają oni sklepy żydowskie. Szukają między żydami przyjaciół. Bronią żydów w gazetach. Występują się żydom zawsze i wszędzie. Nie mogą się obejść bez ich pośrednictwa.

W takiej Częstochowie oddają żydom nawet własne domy w administrację.

I to nie zwykli prostaczkowie.

Uczeni panowie, bogaci, inteligencja. Parszywe... białe żydy.

* * *

Idą czasy, które każą nam trwać w gotowości bojowej. Idą czasy, które każą nam być gospodarzami w naszym Państwie. Musimy się odrodzić, musimy stworzyć polski handel, polski przemysł. Przeszkadzają nam w tej robocie jedynie białe żydy... szabesgoje.

* * *

A jednak musimy zwyciężyć.

Nawet wbrew białym żydom.

Nawet, gdybyśmy ich musieli wysłać z ich najserdeczniejszymi przyjaciółmi do Palestyny czy na Madagaskar.

„Młoda Polska” wkracza w życie

Ukazał się przed kilku dniami pierwszy numer miesięcznika „Młoda Polska”, będącego pismem ideowo-politycznym „Związku Młodej Polski”, którego kierownikiem jest płk. A. Koc. Numer ten, poza artykułem wstępnym płk. Koca, zawiera szereg artykułów programowych przedstawicieli młodego pokolenia polskiego.

Kronika Częstochowska

Marszałkowi Śmigłemu w hołdzie

Specjalna delegacja wręczyła Marsz. Śmigłemu-Rydzowi odznaki pułkowe wszystkich oddziałów miejscowej dywizji. Na czele delegacji stał dowódca dywizji, gen. Gąsiorowski.

Pomnik Marsz. J. Piłsudskiego

Pomnik Marsz. J. Piłsudskiego, wy stawiony staraniem Tow. Szkoły Społecznej, zostanie przejęty przez miasto w rocznicę wymarszu Pierwszej Kadrowej, a więc w dniu 6 sierpnia i u mieszczonej przed szkołą Nr. 6 przy ul. Narutowicza.

Nowe parafie

Utworzono tutaj 2 nowe parafie: w Dźbowie i w Gnaszynie. Obie te miejscowości należały dotychczas do par. św. Barbary.

Z życia organizacji miejskiej O. Z. N. w Częstochowie

Istniejące na tutejszym terenie Zjednoczenie Polskiej Młodzieży Pracującej „Orle”, w myśl uchwały Zarządu Okręgowego wstąpiło w tych dniach gremialnie w szeregi tutejszego Okręgu Obozu Zjednoczenia Narodowego.

Nowe ceny chleba

Z dniem 1 sierpnia będą obowiązywały nowe, obniżone ceny chleba. Ceny poda do publicznej wiadomości magistracka Komisja Cennikowa.

Projekty magistrackie

Projekty przebudowy dzielnicy pod jasnogórskiej i urządzenia placu pod jasnogórskiego zaginęły gdzieś w aktach magistrackich. Nie ogłoszono dotychczas nawet konkursu, zapowiedziano go jeszcze w ciągu ubiegłej zimy.

Nierówna miara

Od kilku tygodni otrzymują właściciele nieruchomości nakazy odnawiania frontowych elewacji domów. Na każdej ulicy spotkać można rusztowania przy domach, które zmieniają swoje zewnętrzne szaty.

Niekonsekwentny jednak jest Magistrat, wydając takie nakazy nawet w stosunku do właścicieli małych domków, położonych przy bocznych niezabrukowanych ulicach, a nie stosując tego do własnych gmachów w śródmieściu.

Jeżeli bezrobotny „kamienicznik”, właściciel „gmachu” o... 2 izbach musi zdobyć się na taki wydatek, odmawiając sobie z konieczności nieraz chleba, to chyba w pierwszym rzędzie powinien uporządkować swoje gmachy Magistrat. Widzimy tymczasem, że nieruchomości magistrackie w centrum miasta, bo przy ul. Śląskiej, Dąbrowskiego, Waszyngtona i innych od lat kilkunastu nie są odnawiane i nikt o tym w Magistracie nie myśli, stosując ostre rygory tylko do innych. Przykład byłby w tym wypadku najbardziej zachęcający.

KAWĘ

świeżo paloną

HERBATĘ

Ceylońską, Indyjską,

KAKAO

holenderskie,

„KAWĘ ZDROWIA“

najlepszą mieszaninę zbożową z domieszką kawy prawdziwej

CYKORIĘ FIGOWĄ najlepszą domieszkę do kawy

poleca
firma

„MOKKA KAWA“

Leon Piotrowski
Częstochowa, II Aleja 24. Tel. 20-01.

Niech żyje postęp! Poczta fabryką kopert

W dobre zarządzeń władz o znormalizowanych kopertach i papierze kancelaryjnym technię średniowieczem to, co spotykamy na poczcie w Częstochowie

Tutaj, gdy urzędnik chce wysłać list urzędowy, sporządza sobie sam kopertę. Koperty są różne, a każda inna.

Wszystko zaś świadczy, że chyba miejscowy urząd pocztowy strasznie jest skrupowany przez Dyрекcję Poczty w Krakowie, skoro nie może sobie pozwolić na kupno kopert, których wygląd byłby w zgodzie z powagą urzędu.

Urzędnik — fabrykant kopert — to zjawisko nadmiernej oszczędności w jednych i nadmiernej rozrzutności w innych dziedzinach naszego jeszcze, niestety, nieuregulowanego życia.

W obronie rowerzystów

Władze administracyjne przystąpiły do surowego karania rowerzystów. Nakłada się mandaty karne za jazdę „chodnikami”, na bocznych, ustronnych i bardzo mało ruchliwych ulicach.

Ta surowość w wykonywaniu zarządzeń odbija się poważnie na rowerzystach, w głównej mierze robotnikach.

Częstochowa jest miastem o rozległych terenach, miastem, które właściwie nie posiada żadnej lokomocji. Wszystkie większe zakłady przemysłu we znajdują się na krańcach, a nawet za granicami miasta.

Jedynym i najtańszym środkiem lokomocji jest tutaj rower, to też korzysta dziś z niego około 10 tys. mieszkańców.

Są to najczęściej ludzie twardej i ciężkiej pracy. Wycieńczeni, nie mają nieraz siły walczyć z wybojami zniszczonych jezdni. Korzystają więc z alejek bocznych ulic i... zdobywają mandaty karne.

Wielu z nich pracowało kiedyś za granicą. Pamiętają doskonale, że tam obok doskonałych dróg, równych jak stół, są specjalne jezdnie dla rowerzystów, tuż przy chodnikach.

Jadą zawsze uważnie, spokojnie.

Gdy zadzwonią, to nie dlatego, by ktoś ustępował im z drogi, a jedynie w tym celu, by właśnie ten ktoś wiedział, że przejeżdża rowerzystą, i że nie należy w ostatniej chwili schodzić raptownie w lewo.

Porządek musi być. Prawda.

Nie wolno tolerować, gdy jakiś młody kos uprawia jakieś popisy akrobatyczne na głównych ulicach miasta, ale tam wszędzie, gdzie rowerzysta nikomu nie zagraża, należałoby traktować go z większym zrozumieniem, karać zaś tylko w wypadku, gdyby on istotnie

zagroził bezpieczeństwu przechodniów.

Rower w życiu współczesnym nie jest tylko przedmiotem sportu i rozrywki, jest jak widzimy b. użytecznym środkiem lokomocji, ułatwiającym życie b. wielu ludziom, stąd też należy mu się więcej względów.

Cmentarzysko z przed 2500 lat

W pobliżu Olszyny, we wsi Małusy Wielkie, odkryto ślady cmentarzyska z VI wieku przed Chrystusem. Znalezione tu urny z popiołami, bransolety, brosze i inne przedmioty.

Wykopalskami zainteresowali się archeolodzy z Warszawy.

Koniec strajku

Zakończył się kilkudniowy strajk w fabryce bawełny Szmeltzerów w Myszkowie. Robotnicy przystąpili do pracy po uzyskaniu podwyżki płac w wysokości od 7 do 19 procent w stosunku do tymczasowych zarobków.

Jeszcze 2100 osób bez pracy

Z braku zamówień została tutaj u nieruchomiona fabryka Mottów. 2100 robotników, zatrudnionych w tej fabryce, otrzymało wypowiedzenia. Zapłacono im należność za ustawy urlop dwutygodniowy. Fabryka zostanie prawdopodobnie uruchomiona ponownie we wrześniu. Do tego czasu robotnicy będą korzystali z zasiłków Funduszu Pracy.

Zarzuty robotników

Bezrobotni, zatrudnieni na robotach publicznych, zarzucili magistratowi na ostatnim zebraniu zupełną bezczynność w walce z bezrobociem i wysłali delegację do wojewody kieleckiego z prośbą o wzięcie ich w opiekę.

Zamknięcie szosy

Zamknięto dla ruchu kołowego część szosy Piotrków — Częstochowa, na odcinku Radomsko — Kamińsk, na czas przebudowy nawierzchni na tej szosie. Objazd przez Bełchatów, Strzelce, Szczerów i Brzeźnicę.

Świątokradztwo w Mykanowie.

W pobliskim Mykanowie dokonał zbrodni świątokradztwa 27-letni Stanisław Bomberek, który dostał się do kościoła zapomocą dorobionych kluczy i skradł monstrancję, 2 kielichy i inne naczynia kościelne, wartości 1200 złotych. Sprawcę ujęto, skradzione przedmioty odebrano.

Motywy wyroku na Pędraka

Sąd Okręgowy ustalił, że głównym motywem, który zaprowadził Pędraka do zbrodni zabójstwa, była **nienawiść rasowa** Pędraka do Polaków.

„Dom noclegowy“

mieszczący się w „murowańcu“ przy magistracie, zostanie stąd usunięty, a będą tutaj po remoncie i przebudowie biura magistratu.

U Altmana jeszcze strajk

W żydowskiej fabryce Altmana trwa dalej strajk okupacyjny. Robotnicy domagają się podwyżki płac. Dyrekcja oferuje im 5 procent podwyżki. Propozycje dyrekcji odrzucono. 300 ludzi czeka na interwencję władz.

Tragiczny wypadek

W mieszkaniu inż. Wrobla przy ul. Śląskiej 24 nastąpił wybuch benzyny, której użyła służąca, Aniela Pienkos, do gotowania pasty do podłóg.

Sąsiedzi i straż uratowali mieszkanie od pożaru, który jednak spowodował śmierć A. Pienkos skutkiem odniesionych przez nią poparzeń.

O zajścia przeciw żydom

4 i 6 sierpnia odbędzie się dalsza rozprawa w tutejszym Sądzie Okręgowym, o zajścia przeciwydowskie w dniach 19 i 20 czerwca

Skazanie „jasnowidza“

W grocie pod Mstowem urządził sobie gabinet przyjąć „jasnowidz“, Kziszczak Kazimierz, który ozdobił grocie piszczelami i czaszką, wygrzebanymi z grobu na cmentarzu mstowskim.

Wróżył i radził przy świetle czarnych świec. Interes szedł dobrze, póki nie wtrąciła się policja i sędzia śledczy, który kazał osadzić oszusta w więzieniu.

Redukcja w paplerni Steinhagena

Przystąpiono do zwolnienia części robotników w papierni Steinhagena w Myszkowie. Fabryka musi pamiętać, by przy zwalnianiu kierować się sytuacją materialną robotników i zatrzymać najbiedniejszych.

Skąd licea pedagogiczne wezmą uczniów?

Do liceów zgłosiło się dotychczaszaledwie kilkuset kandydatów.

Typowym przykładem Lwów, gdzie na 100 miejsc — 31 kandydatów, w tej liczbie 21 Polaków.

Strajk w Łodzi odłożony

W Łodzi zanosi się na poważny załóg. 120 tysięcy włókniarzy wystąpiło z żądaniem podwyżki płac. Czynniki miarodajne, jak to wynika z oświadczenia Głównego Inspr. Pracy, p. inż. Klotta, uznają w zasadzie słuszność żądań robotników, bo przecież drożyzna wzrosła w znacznym stopniu, ale te same czynniki chcą załatwić sprawę bez strajku, możliwie ugodowo. Dlatego też oddano całą sprawę w ręce Komisji Rozjemczej, która wyznaczyła pierwsze posiedzenie na 2 sierpnia z tym, że wyniki obrad Komisji będą znane już 4 sierpnia.

Mimo to robotnicy są zdania, że strajk jest nieunikniony, to samo widocznie sądzi przemysł, który wykorzystuje ostatnie dni w celu przygotowa-

Obraz Matki Boskiej Częstochowskiej w Belgii

W kaplicy polskiej w bazylice Najświętszego Serca Jezusowego w Liege (Belgia) znajduje się kopia cudownego obrazu Matki Boskiej Częstochowskiej, którą na powyższym zdjęciu przedstawiamy.

nia jaknajwiększych zapasów towaru na najbliższy sezon zimowy.

Stąd też powstała dziwna sytuacja: przemysł łódzki w momencie załóg, w przededniu strajku zwiększa gwałtownie stan zatrudnienia, chcąc wyzyskać dla siebie każdy dzień przedstrajkowy.

Żydzi ustępują

Z wielkim zadowoleniem należy stwierdzić, że zawsze w walce gdzie chodzi o usunięcie Żydów, społeczeństwo polskie wtedy odnosi sukcesy, jeśli jest zorganizowane i solidarnie bójkuje sklepy żydowskie. Przykładem tego jest ostatnio Kalisz, gdzie po znanym fakcie przedzielenia rynku ze straganami na część polską i żydowską, i na skutek omijania przez ludność polską straganów żydowskich, liczba tych ostatnich stale zmniejsza się, pod czas gdy w tym samym czasie przybyło 67 nowych straganów polskich.

Niemcy oszczędzają

Jak wiadomo Niemcy w ciągu ostatnich kilku lat stali się narodem bardzo oszczędnym w każdej dziedzinie życia gospodarczego. Słyszeliśmy już o tym, jak to każda gospodyni niemiecka musi starannie obierać kartofle, by nic z nich nie zmarnować, a następnie obie żyn tych nie wolno jej wyrzucać, gdyż musi nimi karmić świnię, z których konserwy i tłuszcz przydać się mogą na wypadek wojny.

Ostatnio donoszą z Niemiec, że powstał tam projekt zużywania włosów ludzkich do wyrobów dywanów, filcu, papy i t. p. Każdy włos, od najmniejszego do największego, musi być obecnie pieczołowicie zbierany, bo nawet małe włosy, długości zaledwie półtora centymetra, nadają się bardzo dobrze do fabrykacji doskonałego filcu, a z długich włosów robi się, zastępując z powodzeniem wełnę, wspaniałe i mocne dywany.

Obowiązek zbierania włosów ciąży

w Niemczech szczególnie na fryzjerach, od których spodziewają się dostarczenia około 1 miliona centnarów tego surowca rocznie.

Jak z tego wynika, Niemcy nie na żarty ogłosili całemu światu, że w ciągu najbliższych kilku lat potrafią się u niezależnie prawie całkowicie od sprowadzenia surowców z zagranicy, co, jeśli weźmiemy pod uwagę ich świetne zorganizowanie wewnętrzne narodu, udać im się może z powodzeniem.

Jak to Żydzi robią „propagandę“ Polsce zagranicą

Niedawno odbył się we Francji w Lisieux wielki zjazd katolików. W związku z tym jeden z paryskich dzienników podał do publicznej wiadomości, że 5 „obywateli polskich“ — Herman Neisenholz, Majer Orlean, Abraham Ickowitz, Joseph Rosenblum i Abraham Radoszycki, wybrało się tu „na gościnne występy“ na „robotę“. Dziennik nazywa ich „une bande de Polonais“.

Wyżej wspomniani Żydzi znani są większości policji w Europie, jako miedzynarodowi złodzieje i oszuści, a swym polskim obywatelstwem przynoszą tylko Polsce hańbę i kompromitację wobec zagranicy.

Tego rodzaju „propaganda“ jest nam wcale niepotrzebna, a z powyższego faktu należałoby wyciągnąć odpowiednie konsekwencje.

Znane ze swej dobroci

Wyroby cukiernicze

poleca istniejąca od wielu lat w Częstochowie fabryka

P. DĘBSKI

ul. Piłsudskiego Nr 21.

Telefon 20-89.

Nowe przepisy przemiałowe zboża

Nowe przepisy przemiałowe, które wejdą w życie od dnia 1 sierpnia r. b., przewidują przemiał żyta na mąkę czterech gatunków: 50 procentową, 65 procentową pyłkową, 50 — 65 procentową sitkową i 95 proc. razową.

Przemiał pszenicy nie będzie natomiast podlegał żadnym ograniczeniom.

Mąka żytnia 50 procentowa będzie mogła być używana wyłącznie do wypieku pieczywa mieszanego pszenno-żytniego.

Zwycięstwa narodowców w Hiszpanii

Powstańcy idą stale naprzód, zdobyli ważny punkt strategiczny, wioskę Brunete, zajęli miejscowość Villar de Cobo i Frias, położone na zboczach gór Muela de san Juan.

Mimo to, że powstańcy w ciągu ostatnich 14 dni zdobyli 800 km. kw. terenu, komunikaty czerwonego sztabu piszą stale o zwycięskich walkach czerwonych.

Jedynie mapa mówi wyraźnie, że czerwonym usuwa się stale grunt z pod nóg i, że w momencie, gdy ogłoszą ostatni swój zwycięski komunikat, będą musieli ustąpić z ostatniego skrawka nieszczęsnej, złanej potokami krwi bratniej, Hiszpanii.

Same straty materialne Hiszpanii oblicza się dziś na 100 miliardów złotych. Nie liczy się tylko setek tysięcy pomordowanych i ruin, które zostaną po wojnie domowej.

Niezwyczajny wypadek śmierci

W jednej z miejscowości Niemiec wydarzył się niezwykły wypadek pokłucia przez pszczoły na śmierć człowieka i pary koni.

Mianowicie do zagrody wieśniaka wtargnął rój pszczoł, zwabiony zapachem znajdującego się w mieszkaniu miodu i zaatakował domowników i zwierzęta domowe. Ojciec rodziny na skutek pokłucia zmarł natychmiast, pozostałe osoby walczą ze śmiercią. Również 2 konie padły ofiarą jadu pszczoł.

Tempo zbrojeń sowieckich

7.000 samolotów rocznie produkuje fabryki w Z.S.S.R.

Prasa japońska ogłosiła otrzymane z miarodajnego źródła zestawienie, dotyczące obecnego stanu sił lotniczych ZSSR. Ogólna liczba samolotów „pierwszej linii” (maszyn, które mogą być użyte dla akcji bojowej bezpośrednio po wybuchu działań wojennych) wynosi — 4.600. W tej liczbie: ciężkich bombardujących — 1.400, lekkich bombardujących — 1.500, wywiadowczych — 1.700. Ogólna liczba samolotów drugiej linii (rezerwowych) — 1.400.

Do obliczenia tego nie włączono samolotów Ossoawlachimu, lotnictwa cywilnego i lotnictwa marynarki.

Zakładów lotniczych czynnych jest 74, w tej liczbie 28 fabryk produkujących samoloty, 14 fabryk silników, 32

Japończycy bombardują Pekin

Mimo, że doszło do układu między Japonią i Chinami, na mocy którego i Chińczycy i Japończycy mieli wycofać się z zajmowanych stanowisk, walki nie ustały. Japonia podpisała układ i... wojsk swoich nie wycofała.

Wojny nikt nie wypowiedział.

A jednak...

Wojska japońskie stoją już u bram Pekinu i bombardują miasto bombami lotniczymi, armaty wyrzucają pociski z szybkością 10 na minutę, krew leje się obficie.

fabryki części zapasowych. Liczba robotników przemysłu lotniczego — 220 tysięcy. Produkcja całego przemysłu — 7 000 maszyn rocznie, produkcja planowana — 12 000 aparatów na rok 1937.

Liczba przygotowanych kadr do szkoleń ze spadochronami 60 000. Najnowsze typy samolotów wojskowych „L 16”, oraz „L 17”, konstrukcji całometalowej motor 770 HP, maksymalna szybkość 480 km., ponadto lekkie maszyny „L 6” i „L 7” wywiadowcze o szybkości 380 km.

W francuskiej restauracji

Strajk kelnerów w Paryżu stał się przyczyną szeregu mniej lub więcej zabawnych incydentów. W jednej z wytwornych restauracji paryskich para Anglików skończyła właśnie hors d'oeuvre, gdy zakomunikowano jej, że dalszych dań się nie podaje ze względu na ogłoszony co dopiero strajk personelu. Anglik i jego małżonka z największym spokojem wstali z miejsca i skierowali się ku wyjściu.

Maitre d'hotel dogonił ich prawie w drzwiach i zaprezentował rachunek.

— No, sir — odparł Anglik — nie płacimy, strajkujemy również.

I skwitowawszy zdziwienie zarządzającego salą ironicznym uśmiechem, wyszedł.

Z KRAJU

W KILKU WIERSZACH

Kielce. — Straty, jakie wyrządziła klęska powodzi i gradobicia na skutek oberwania się chmury w dniu 21 i 22 maja r. b. w wojew. Kieleckim przekroczyły 8 milionów złotych.

Kraków. — W najbliższym czasie stanie przed Sądem żydowski adwokat B. Drobner, radny m. Krakowa, za to, że w swym przemówieniu na posiedzeniu Rady Miejskiej w Krakowie wystąpił przeciwko państwu i kościołowi, które to przestępstwo kodeks karny traktuje, jako przygotowanie do zdrady głównej i przewiduje za nie karę do 10 lat więzienia.

Nie można, panie mecenasie, będąc obywatelem polskim i jednocześnie zapewniając je o swej „lojalności” występować przeciwko państwu i nawoływać do burzenia kościołów (Tak!)

Warszawa. — Na miejscu rozwiązanych stowarzyszeń o charakterze masonskim, obce i wrogie czynniki państwu polskiemu zakładają nowe loże masonskie, pod płaszczykiem których

W obliczu napastliwości japońskiej Chiny budzą się do obrony swojego państwa.

I biada Japonii, gdy bezwładny dotąd smok chiński zbierze siły. Może to potrwać jeszcze naprawdę całe lata. Ale uświadomienie narodowe Chin rośnie stale, w czym dzielnie pomagają patriotom chińskim — Sowiety.

W każdym bądź razie wojna już jest.

Co z niej wyniknie? — Oto najnowsze pytanie bezradnej, jak zawsze, dyplomacji europejskiej.

mają zamiar uprawiać swą podziemną robotę. Tym razem, miast różnych Lig Obrony Praw Człowieka i Obywatela, powstają w Warszawie i Krakowie loże pod francuską nazwą „Du droit human”, które starają się wciągnąć do swych organizacji przede wszystkim żony rozmaitych wysokich dygnitarzy.

Jest to bezzelna i antypaństwowa robota, likwidacją której miarodajne czynniki winny się niezwłocznie zająć.

Roztoki. — Rozpoczęto budowę rurowcią długości 270 km., kosztem 12 milionów złotych, którym przeprowadzać się będzie gaz ziemny z Roztok (Małopolska wsch.) do Radomia. Przy robotach zajętych jest 2000 wykwalifikowanych robotników.

Sosnowiec. — W ub. tygodniu wyjechało do Belgii ogółem 1500 kobiet i dzieci, stanowiących rodziny górników zaangażowanych na początku obecnego sezonu do kopalń belgijskich.

Stany Zjednoczone. — Jak obliczono koszty poszukiwań zaginionej na oceanie Spokojnym słynnej amerykańskiej lotniczki Amelii Earhart wynoszą ogółem około 4 milionów dolarów.

**CERATY,
CHODNIKI,
SZPAGATY,
KOSZYKI,
RAMY DO OKIEN,
ŁÓŻKA METALOWE,
SIENNIKI,
WYCIERACZKI,
WALIZKI,
WÓZKI DZIECIN.,
Przybory tapicerskie**

POLECA:

Pierwszy chrześcijański

**BAZAR SPRZĘTÓW
DOMOWYCH**

Aleja Wolności 3-5

**Składajcie ofiary
na Fundusz Obrony Morskiej**

S Z K O Ł A   Ż Y C I A

Przeczytaj te myśli uważnie!

* * *

Trzeba mieć odwagę mówić prawdę
i słuchać jej, choć jest gorzka.

Kniggel

* * *

Drzewo, nie smagane wichrem, rzadko
kiedy wyrasta silne i zdrowe.

Seneka

* * *

Ja chcę wam udzielić dobrej rady
na ędostwo.

Przed wszystkim synagogi i szkoły
żydów niszczyć, a co nie spłonie,
to ziemią zasypać, żeby śladu po nich
nie zostało.

Marcin Luter

Bądźmy uprzejmi i grzeczni w obcowaniu z ludźmi

Pewien anglik w mieście Hall, u-
mierając w podeszłym już wieku za-
piisał swemu wernemu przyjacielowi su-
mę 500 funtów szterlingów (około 10
tysięcy zł.) z następującym dopiskiem:

„Wiem, że przyjaciel mój będzie się
wzdragał przeciwko przyjęciu tego da-
ru, proszę go jednak o odrzucenie tych
skrupułów i o przyjęcie zapisu z proś-
bą o przeznaczenie go na jakiś przed-
miot, któryby mu przypominał przyjaźń,
która trwała przez lat 70 i która nigdy
nie została splamiona przez nieuprzej-
me słowo, albo czyn z nią niezgodny.
Jeśli przyjmie mój dar, doda jeszcze
jedną uprzejmość do wielu innych, ja-
kich zaznałem od niego w ciągu tych
lat siedemdziesięciu”.

Widzimy więc, że prawdziwa przy-
jaźń i uprzejmość w codziennym obco-
waniu z ludźmi nietylko że ułatwia
każdemu z nas życie, ale nieraz bywa
hojnie wynagradzana, jak to miało miej-
sce w powyżej przedstawionym fakcie.

Pożytek z pszczoł

W Polsce od najdawniejszych lat sły-
słyśmy liczne hodowle pszczoł, które
Polacy zawsze uważali za stworzenia
b. pożyteczne.

Wiadomo przecież, że pszczolom za-
wdzięczamy miód, a miód jest wielkim
dobrodziejstwem dla człowieka, ponie-
waż służy jako znakomity środek prze-
ciwko wszelkiego rodzaju chorobom,
na brak których w Polsce wcale narze-
kać nie możemy.

Przed wszystkim miodem leczymy
przewlekłe przeziębienia i inne choroby
z nim związane. Ponadto miód jest
używany jako doskonały środek przy
złych gojących się ranach i wielu innych
chorobach.

Nic więc dziwnego, że dawni Polacy
z tak niezwykłą pszczolowitością odno-
sili się właśnie do pszczoł, robiąc im
w lasach, na drzewach, specjalne ule,
zwane barciami, a kraj nasz słusznie z
tej racji otrzymał nazwę: „mlekiem i
miodem płynący”.

Co ciekawsze jednak, to fakt, o któ-
rym może nie wszyscy wiedzą, że nie

mniej od miodu używa się z powodze-
niem jako środka lekarskiego także i
— jadu pszczoł. Mianowicie jadem
pszczelim leczymy się już oficjalnie z
nadzwyczaj dobrymi wynikami **reuma-
tyzm**, czyli t. zw. gościec. Leczenie
polega na tym, że na nogach chorego
na reumatyzm umieszcza się większą
ilość pszczoł, następnie podrażnia się
je do ukąszeń chorego. Skutki tych u-
kąszeń są poprostu błogosławieństwem,
albowiem choremu do organizmu do-
staje się jad pszczeli, który wpływa ko-
jąco i uzdrawiająco na wszelkie bóle
związane z reumatyzmem. To też już
dzisiaj ta metoda leczenia reumatyzmu
została przyjęta przez świat naukowy
i jest stosowana wszędzie.

Zaznaczyć przytym należy, co jest
zresztą bardzo ważne dla tych, którzy
się pragną w ten sposób leczyć, że
istnieją dzisiaj sposoby otrzymywania
bezpośrednio od pszczoł jadu, którym

się następnie robi chorym zastrzyki,
nie sprawiające prawie żadnego bólu,
a tylko lekkie swędzenie i palenie cia-
ła w miejscu, w które jad został
wstrzyknięty.

Dzięki temu, leczenie reumatyzmu
stało się ułatwione, a chorym zaosz-
zczędza się ból, jaki zwykle odczuwać
się daje przy ukąszeniu przez pszczołę.

Wreszcie istnieją także w sprzedaży
maście, sporządzone z jadu pszczelego,
służące do tych samych celów.

Jak więc widzimy, pszczoły oddają
nam podwójne dobrodziejstwo: po
pierwsze — słodki i zdrowy miód, po
drugie — jadem swym leczą jedną z
najupartszych i najcięższych chorób
dzisiejszych czasów, jakim jest reuma-
tyzm.

Doceniając te wartości lecznicze
pszczoł powinniśmy się zająć z większą
troskliwą hodowlą pszczoł w Polsce i
ich rozmnażaniem.

Z b i e r a j m y   z i o ł a

(Dokończenie).

W poprzednim numerze omówiliśmy ko-
rzyści wypływające ze zbierania ziół lekar-
skich oraz sposoby w jakie należy je zbierać,
suszyć i przechowywać.

Poniżej zamieszczamy spis najważniejszych
roślin lekarskich i czas, w którym należy je
zbierać, sądząc, że nie jeden z naszych Czy-
telników skorzysta z tego na przyszłość, wy-
cinając sobie dla orientacji poniższą tabelkę:

Nazwa rośliny	Kiedy należy ją zbierać	Co się zbiera
Babka lancetowata	Maj, czerwiec, lipiec	całe ziele.
Bez czarny	czerwiec, lipiec, wrzesień, paź- dziernik	kwiat, korę, jagody.
Bławatek	maj, czerwiec, lipiec	kwiat, same płatki
Bobrek trójlistny	maj, czerwiec	całe ziele.
Borówka	lipiec, wrzesień	liście, jagody.
Bratki	maj, czerwiec, lipiec	całe ziele.
Brzoza	maj	listki, pókł lepkie.
Czarna jagoda	czerwiec, lipiec	liście, jagody.
Dąb	kwiecień, maj	kora, z cienkimi gałązkami.
Dziurawiec	od czerwca do września	kwiat w piękną pogodę.
Jałowiec	lipiec, sierpień	całe ziele.
Jaskółcze ziele	październik, luty,	jagody niebieskie.
Jemiola	maj	młode listki.
Jeżyna	cały rok (marzec)	całe ziele.
Kozłek (waleriana)	od maja do września	liście.
Krwawnik	jesień	korzenie.
Lipa	od czerwca do jesieni	liście i kwiat.
Lopian	czerwiec, lipiec	kwiat.
Macierzanka	jesień	korzeń.
Malwa czarna	czerwiec, lipiec	całe ziele.
Mącznica	od lipca do października	kwiat.
Melissa	od maja do lipca	liście.
Mięta pieprzowa	lipiec, sierpień	liście przed kwitnięciem.
Mydlik	od czerwca do sierpnia	całe ziele.
Piółun	wiosna i jesień	korzenie.
Podbiał	lipiec, sierpień	całe ziele,
Podróżnik	kwiecień, czerwiec, lipiec	liście, kwiaty.
Pokrzywa	sierpień, wrzesień	korzenie.
	a) od maja do jesieni	całe ziele.
	b) wiosna	korzenie.
	od czerwca do września	całe ziele.
	od maja do jesieni	korzenie.
	koniec maja do okwitu	główki kwiatu.
	jesień	owoce.
	lipiec, sierpień	całe ziele i korzenie.
	od lipca do jesieni	całe ziele.
	od maja do sierpnia	liście.
	maj, czerwiec	wierchołek przed zakwitn.
	a) maj, czerwiec	liście.
	b) lipiec	kwiaty.
	c) październik	nasiona.
	d) wiosna	korzeń,
	jesień	owoc.
	sierpień, wrzesień	całe ziele.
	najlepiej wiosna i jesień	korzeń.
	lipiec i sierpień	całe ziele.
	czerwiec, lipiec i sierpień (gdy kłoski żółcieją)	nasienie.
	a) czerwiec i lipiec	młode gałązki i liście.
	b) wrzesień i październik	nasiona.
	wiosna, jesień wczesna	korzeń.
Śliwa tarń		
Świetlik		
Tatarak		
Tysiącznik		
Widlak gwoździasty		
Wrotycz		
Żywokost		

KUPUJĄC

Pamiętki z Jasnej Góry lub jakiegokolwiek dewocjonalia

prosimy pamiętać, że największy ich wybór i najniższe ceny są

w firmie **CZ. NOWICKI**

Częstochowa, ul. 7 Kamienic 29 vis à vis Jasnej Góry

ZE ŚWIATA W KILKU WERSZACH

Waszyngton. — (Stany Zjedn.). O głoszone tu specjalny komunikat o przyczynach głośnej katastrofy niemieckiego sterowca „Hindenburg”. Katastrofa nastąpiła na skutek wylądowań elektrycznych w atmosferze, które spowodowały wybuch na balonie.

Albania. — Albańskim ministrem wojny został Polak, gen. Gustaw Myrdacz, pochodzący ze Śląska Cieszyńskiego.

Italia. — Już rozpisano konkursy na projekty architektoniczne do Pałacu Cywilizacji Włoskiej, jaki stanie na wielkiej wystawie światowej w Rzymie 8.V. 1941 roku. Mają być w nim zebrane wszystkie najwspanialsze dzieła sztuki, techniki, z dziedziny myśli filozoficznej i religijnej, oraz to wszystko, co cywilizacja włoska od najdawniejszych czasów zdziałała.

Chiny. — W ub. tygodniu Japonia wysłała 25 wagonów bomb na front chiński pod Tientsimem.

Panama. — (Ameryka Płd.). Trzech agentów trudniących się sprzedażą terenów, Niemiec, Francuz i Amerykanin, znaleźli w lochach podziemi olbrzymi skarb, składający się z 120 baryłek złota o ogólnej wadze przeszło 3000 kg. Jak przypuszczają, skarb ten został zakopany przez Hiszpanów, którzy kilka set lat temu dokonywali podboju tych ziem.

Waszyngton. — Prezydentowi Stanów Zjednoczonych Ameryki Płn Fr. Rooseveltowi wręczyła w darze delegacja polskich harcerzy pięknie wykonany kilim.

Litwa. — „Związek Wyzwolenia Wilna”, istniejący na Litwie Kowieńskiej, otrzymał od kolonii litewskiej z Ameryki około 10 milionów litów, przeznaczonych w większości na propagandę przeciw Polsce.

Biegun Półn. — Z Moskwy donoszą, że w niedługim czasie zostaną uruchomione pierwsze przeloty pasażerskie samolotami z Moskwy nad Biegunem

Północnym do San Francisco (Stany Zjedn.). Samoloty nad biegunem przełatywać będą na wysokości 8 tys. metrów. Jest to niebywała zdobycz współczesnej techniki w zakresie lotnictwa.

Elektryczne drzewo. Na brzegach Oceanu Spokojnego w Ameryce Południowej rośnie drzewo o niezwykłych właściwościach. Liście jego są naładowane elektrycznością. Dotknięcie do nich powoduje dość silne wylądowanie prądu. Galwanometr reaguje już na 20 metrów od drzewa. To też jest ono starannie omijane przez ptaki; owady na nich nie zamieszkują. A co najciekawsze — drzewo to zatracza w nocy swe właściwości elektryczne.

HUMOR i SATYRA

OBRAZEK Z ROSJI SOWIECKIEJ

Do mieszkańca jednego z dostojników sowieckich ktoś puka. Wchodzi towarzysz Zajcew, kłania się i mówi do gospodyni domu:

— Dzień dobry pani. To mężusia niema? Przychodzę go aresztować...

A na to gospodyni:

— Ach, panie Zajcew. Jakże mi przykro, rozmineliście się w drodze z moim mężem, właśnie on poszedł pana aresztować.

KŁOPOTY MOŃKA

Moniek ożenił się z bardzo bogatą, ale bardzo brzydką panną. Przyjaciel Monka dziwił się:

— Jak ty możesz wyjść z domu z taką okropną babą?!

Moniek wzdycha ciężko:

— Wyjść to nic. Ale ty sobie wyobraź, ja muszę przecież wrócić z nią do domu.

PYTANIE NA MIEJSCU.

— Co tutaj rośnie? — pyta Tadeusz tatusia, wskazując na dzikie wino, rozpięte na jakimś murze.

— To jest dzikie wino — objaśnia ojciec.

— A, tatusiu, czy rośnie jeszcze dzika wódka?

Fabryka cukrów i czekolady

DĘBSKI PIOTR — ul. Piłsudskiego 21 tel. 20-89

Pracownie jubilerskie

SZELĄG STANISŁAW — obstalunki i reperacje ul. Najśw. Marii Panny 40

Pracownie mebli

HILDEBRAND WŁADYSŁAW — ul. N. P.M. 53

Pracownie szewskie

CZAJIŃSKI J. — ul. Kopernika 20

Przedsiębiorstwa przewozowe

LÖWENHOFF ALEKSY — Handlowa 12, tel. 24-28

Przedsiębiorstwa robót budowl.

RACHWAŁ Fr. — ul. Racławicka 5

Skład szkła, porcelany i fajansu

KRAWCZYK ZYGM — ul. Narutowicza 1
BEDNARSKI KAROL — ul. N. Marii Panny 37

Sklepy żelazne i mater. budowlane

KRYWULT ST. — ul. Najśw. Marii Panny 25

Warsztaty ślusarsko-mech.

SZWAJA WŁADYSŁAW — ul. Jaskrowska 12.

Wytwórnia listew i oprawa obrazów

GŁOWIŃSKI WŁADYSŁAW — ul. 3 Maja 16

Wytwórnia resorów samochodowych

STEFANOWSKI JAN — al. Wolności 2/6

Wypychanie ptaków i in. zwierząt

LIPARTOWSKI WL. — ul. Warszawska 69:

Zakłady bednarskie

KĘSIK HENRYK — ul. Kilińskiego 13

Zakłady malarskie i prac sztyldów

LIPKE S. — ul. Najśw. Marii Panny 48

Zakłady stolarskie i cies.

CIERPIŃSKI JAN — al. Wolności 58.

ŚWIERZY J. R. — ul. Narutowicza 19/23

KUŚMIERSKI K. — ul. Narutowicza 46, tel. 14-21

Zakład ostrzenia noży brzytw itp.

SZEWczyk W. — ul. Piłsudskiego 17

Zakłady fryzjerskie

JAGUSIAK K. — ul. Pogodna 6/8

KRAKOWIAK J. — Warszawska 131, r. Cment.

ROBAK J. — ul. Jasnogórska 22

Zakłady elektr. - mechaniczne

NOWAKOWSKI HENRYK — ul. N. M. P. 37

Zakłady rowerowe

DZIUBAŁA JÓZEF — ryn. Wieluński 10.

CIEŚLA W. — al. Wolności 38

CZARNECKI WACŁAW — ul. Mirowska 81.

MARCHWIŃSKI St. — ul. N. Marii Panny 79

Prenumerata z przesyłką lub odnośnikiem do domu roczna zł. 5.— półroczna, 3.—, kwartalna zł. 1.50.

CENY OGŁOSZEŃ: Cała strona zł. 200.— 1/2 zł. 120.— 1/4 zł. 70.— 1/8 zł. 40.— 1/16 zł. 25.— Ogłoszenia drobne od zł. 3.— począwszy.

Redaktor i Wydawca: **Czesław Nowicki**

Kierownik Literacki: **Mieczysław Mielczarek**

Drukarnia „UDZIAŁOWA” Częstochowa, ul. Najśw. Marii Panny 41